

Pilihan Raya Negeri Sabah Ke-16: Sokongan Terhadap Parti STAR Dan Perspektif Politik Etnik Kadazandusun

AFFANDY JOHON*, ARNOLD PUYOK

Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Malaysia Sarawak
94300 Kota Samarahan, Sarawak, Malaysia
Corresponding author: affandyjohon98@gmail.com

ABSTRAK

Artikel ini bertujuan untuk menganalisa faktor-faktor yang mendorong kepada sokongan terhadap Parti Solidariti Tanah Airku (STAR) dan pengaruh politik etnik Kadazandusun terhadap populariti STAR semasa Pilihan Raya Negeri Sabah Ke-16 (PRN16). Dengan menggunakan pendekatan primordialisme dan instrumentalisme, artikel ini menjelaskan bahawa faktor politik etnik Kadazandusun memainkan peranan yang agak signifikan terhadap sokongan kepada STAR. Selain daripada faktor politik etnik, populariti STAR juga didorong oleh kepimpinan dan personaliti pemimpin, pengaruh sokongan terhadap kerajaan persekutuan di bawah Perikatan Nasional (PN), isu berkaitan pendatang tanpa izin (PTI), dan Perjanjian Malaysia (MA63). Isu-isu ini berjaya dimainkan oleh pemimpin STAR dan sedikit sebanyak membantu melemahkan sokongan masyarakat Kadazandusun terhadap Pakatan Harapan (PH) terutamanya Warisan dan UPKO (*United Progressive Kinabalu Organisation/Pertubuhan Kinabalu Progresif Bersatu*).

Kata kunci: Pilihanraya Negeri Sabah Ke-16, STAR, politik etnik, Kadazandusun

Hak Cipta: Ini adalah artikel akses terbuka yang diedarkan berdasarkan syarat CC-BY-NC-SA (Creative Commons Attribution-Non Commercial-ShareAlike 4.0 International License) yang membenarkan penggunaan, pengedaran, dan pengeluaran tanpa had dalam medium apa pun, untuk bukan tujuan komersial, dengan syarat karya asli penulis dikutip dengan betul.

PENGENALAN

Pilihan raya merupakan sistem yang terpakai bagi negara-negara yang mengamalkan sistem demokrasi. Malaysia adalah sebuah negara yang mengamalkan demokrasi berparlimen dimana parti yang mempunyai jumlah kerusi terbanyak akan membentuk kerajaan dengan majoriti mudah manakala kemenangan di sesebuah kawasan pilihan raya adalah ditentukan melalui calon yang mendapat undi terbanyak. Sejarah pilihan raya di negara ini memperlihatkan Barisan Nasional (BN) mendominasi pilihanraya lebih daripada 60 tahun. Namun begitu, untuk pertama kalinya BN telah tewas kepada Pakatan Harapan (PH) pada Pilihan Raya Umum Ke-14 (PRU14). Dalam konteks Sabah, Pilihan Raya Negeri Ke-16 (PRN16) ditumpukan kepada Parti Solidariti Tanah Airku (Homeland Solidarity Party or STAR) yang memenangi 6 daripada 8 kerusi yang ditandingi. Pada awalnya, STAR menuntut supaya diberikan sekurang-kurangnya 15 hingga 18 kerusi dan mengancam untuk keluar daripada komponen Perikatan Nasional (PN) sekiranya hasrat tersebut tidak dipenuhi (Sabah Gazette, 2020). Namun begitu, disebabkan oleh jumlah kerusi yang terbatas dan hakikat bahawa parti ini berada dalam satu komponen yang besar maka STAR terpaksa akur dengan 8 kerusi yang diberikan (Sinar Harian, 2020). Tujuan STAR ingin mendapatkan lebih banyak kerusi dapat difahami kerana sentimen diperingkat akar umbi di kawasan Kadazandusun yang menginginkan STAR untuk bertanding disamping untuk mendapatkan suara yang lebih besar di dalam Dewan Undangan Negeri (DUN) dan di peringkat kerajaan negeri dalam melaksanakan hak-hak rakyat Sabah. Hal ini demikian kerana Presiden STAR Jeffrey Kitingan memang sudah cukup dikenali sebagai “pejuang” Perjanjian Malaysia (MA63) sejak sekian lama (Borneo Today, 2020). STAR ingin bertanding lebih banyak kerusi kerana dengan kerusi yang dimenangi, STAR berharap akan mampu membawa perubahan dalam pentadbiran negeri disamping dapat menuntut lebih banyak hak-hak Sabah kepada kerajaan persekutuan. Jika dilihat secara menyeluruh, kemenangan STAR pada PRN16 adalah kerana ia bersandarkan kepada personaliti Jeffrey itu sendiri yang dilihat sebagai seorang pemimpin yang “konsisten” dalam memperjuangkan hak rakyat negeri ini termasuklah berhubung isu MA63 (Astro Awani, 2020).

PRN16 menyaksikan sebanyak 20 parti telah bertanding di 73 kerusi DUN di Sabah. Parti-parti ini termasuklah Parti Cinta Sabah (PCS), Parti Warisan Sabah (WARISAN), Pertubuhan Kebangsaan Sabah Bersatu (USNO), Parti Liberal Demokratik (LDP), Pertubuhan Kebangsaan Melayu Bersatu (UMNO), Parti Pribumi Bersatu Sabah (BERSATU), Parti Gagasan Rakyat Sabah (GAGASAN), Parti Perpaduan Rakyat Sabah (PPRS), Parti Bersatu Sabah (PBS), Pertubuhan Kinabalu Progresif Bersatu (UPKO), Parti Keadilan Rakyat (PKR), Parti